

Abstrakce.PL

Abstrakcja w malarstwie polskim 1945–2017

INFORMACJA PRASOWA | 20. 4. 2018

MUZEUM SZTUKI W OŁOMUŃCU, 20 KWIETNIA – 19 SIERPNI 2018

KONCEPCJA WYSTAWY: Beata Gawrońska-Oramus

KURATORZY: Štěpánka Bielešová, Ladislav Daněk

PROJEKT GRAFICZNY: Władysław Pluta, Vladimír Vaca

PROJEKT ARCHITEKTONICZNY: Tomáš Lampar, Beata Gawrońska-Oramus

PUBLIKACJA: Beata Gawrońska-Oramus (ed.): Abstrakce.PL / Abstrakcja w malarstwie polskim 1945–2017. Muzeum umění Olomouc, 2018.

Wystawa *Abstrakce.PL*, przygotowana przez Muzeum Sztuki w Ołomuńcu w ramach prezentacji sztuki środkowoeuropejskiej, przedstawia panoramę polskiego malarstwa abstrakcyjnego od roku 1945 do dzisiaj. Rozpoczynają ją prace Władysława Strzemińskiego, ikony polskiej awangardy, a zamykają obrazy namalowane w 2017 roku przez Piotra Lutyńskiego, malarza, rzeźbiarza, autora instalacji, obiektów i rysunków, muzyka, wnoszącego nowe życie w długą już tradycję kierunku.

To obszerna wystawa o znakomitym rodowodzie – jej trzon stanowią eksponaty wypożyczone z prywatnych kolekcji Renaty i Grzegorza Królów z Warszawy oraz Grażyny i Jacka Łozowskich z Wrocławia, w których posiadaniu znajdują się dzieła najbardziej znaczących polskich artystów okresu powojennego, żeby wymienić: Władysława Strzemińskiego, Henryka Stażewskiego, Wacława Szpakowskiego, Marię Jaremę, Tadeusza Kantora, Wojciecha Fangora, Tadeusza Brzozowskiego, Alfreda Lenicę, Jerzego Nowosielskiego, Kajetana Sosnowskiego, Mieczysława Janikowskiego, Teresę Tyszkiewicz, Aleksandra Kobzdeja, Jonasza Sterna, Teresę Rudowicz, Jerzego Kałuckiego, Jana Pamułę, Stanisława Drózdza, Jerzego Kujawskiego, Józefa Hałasa, Jana Berdyszaka, Stanisława Fijałkowskiego, Koji Kamoji, Leona Tarasewicza i wielu innych.

Są to niejednokrotnie obrazy istotne z punktu widzenia rozwoju artystycznego ich twórców, nierzadko obecne na historycznych wystawach, jak I Wystawa Sztuki

Nowoczesnej w Krakowie w 1948 roku, czy 15 Polish Painters w Museum of Modern Art w Nowym Jorku w roku 1961. Osobiste preferencje kolekcjonerów wpłynęły znacząco na kształt zbiorów; dzięki temu mamy do czynienia z nadzwyczajnym wyborem wyjątkowej klasy dzieł Henryka Stażewskiego, Alfreda Lenicy, Józefa Hałasa, Teresy Rudowicz, a także z niespotykanym zbiorem prac Mieczysława Janikowskiego i Jerzego Kujawskiego, znakomitych, zajmujących ważne miejsce w sztuce polskiej malarzy tworzących na emigracji, rzadko spotykanych nawet w zbiorach muzealnych. Kolekcje Grażyny i Jacka Łozowskich oraz Renaty i Grzegorza Królów zapraszają nie tylko na spotkanie z klasykami, lecz także dają możliwość poznania artystów tworzących obecnie, będących nadzieją na przyszłość polskiego malarstwa abstrakcyjnego, jak Jan Pamuła, Piotr Lutyński i wielu innych.

Wystawę uświetnia obecność dzieł należących do zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Sztuki w Łodzi i Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki. Z tych kolekcji pochodzą prace Władysława Strzemińskiego, Romana Opałki, Edwarda Krasińskiego, Henryka Stażewskiego, Stefana Gierowskiego, Jerzego Rosołowicza, Tadeusza Brzozowskiego, Wojciecha Fangora, Ryszarda Winiarskiego, Jana Lebensteina, Jonasza Sterna, poszerzające spektrum wystawy.

Dzięki tak wyjątkowym osobom i instytucjom udostępniającym swoje zbiory, oglądać będzie można prace 62 twórców reprezentujących różne tendencje i kierunki obecne w polskim malarstwie abstrakcyjnym. To pierwsza tak kompleksowa wystawa w Czechach, z tego też powodu jej celem jest przede wszystkim pokazanie różnorodności kierunków, bogactwa osobowości, indywidualnych postaw i przemian artystycznych, jednym słowem całej urody polskiego powojennego malarstwa abstrakcyjnego.

Na wystawie wyeksponowano dwa główne nurty sztuki abstrakcyjnej: emocjonalny i geometryczny. Znajdują się na niej zatem prace taszystowskie, informel, malarstwo materii, obrazy strukturalne i te kontynuujące geometryczno-konstruktywistyczny kierunek wyznaczony przez pierwszą awangardę. Zaznaczone są też kierunki z abstrakcji się wywodzące, jak konceptualizm czy poezja konkretna. Poszczególne tendencje oglądać można w porządku chronologicznym.

Towarzyszące wystawie opracowanie zawiera teksty przygotowane przez autorów koncentrujących się na wybranych zjawiskach. Esej Krystyny Czerni,

Abstrahentium non est mendacium, odnosi się do samej istoty zjawiska malarstwa abstrakcyjnego i przełomowych momentów w jego powojennej polskiej historii. Tekst Bożeny Kowalskiej, *Polskie malarstwo abstrakcyjne. Dwa nurty* stanowi przegląd najistotniejszych prac artystów i reprezentowanych przez nie kierunków obecnych w kolekcjach Grażyny i Jacka Łozowskich oraz Renaty i Grzegorza Królów. Artykuł Andrzeja Nakova, *Zaklinać tragedię*, koncentruje się na historycznym rodowodzie, inspiracjach i specyfice polskiej sztuki abstrakcyjnej.

Publikację dopełniają biogramy artystów, kalendarium, szczegółowy katalog wystawianych dzieł oraz część ilustracyjna, zawierająca wszystkie prace prezentowane na wystawie. Każdy z rozdziałów części ilustracyjnej, dla wygody oglądającego, został poprzedzony krótkim wstępem o charakterze przewodnika, prowadzącego narrację wystawy, która – przeznaczona przede wszystkim dla oka – pod powierzchnią koloru, faktur i materii skrywa historię o ludziach i czasie. W tekstach poprzedzających rozdziały oddano głos twórcom, cytowane są ich wypowiedzi i współczesne im komentarze. Rozwój i charakter polskiego malarstwa abstrakcyjnego wpleciony został w obroty koła historii, dowodzi jednak, jak sądzę, przede wszystkim wielkiej niezależności, siły twórczej i talentu artystów.

Wystawa została zorganizowana pod auspicjami Ilji Šmída, Ministra Kultury Republiki Czeskiej oraz Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Dzięki wsparciu culture.pl

Mgr. Tomáš Kasal

Head of the communication

muo

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC

Denisova 47, 771 11 Olomouc

A: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 602 671 477

E: kasal@muo.cz | web | facebook | twitter